

Framtagen av:

Sara Hogmark, Mödrahälsöverskövrläkare
Gustav Rosenqvist, bitr. smittskyddsläkare

Gäller för:

Mödrahälsövård, Kvinnosjukvård Dalarna, Div Primärvård

RIKTLINJE

Godkänt
2025-12-04

Giltigt t.o.m
2028-12-04

Godkänt av:
Emelie Sternö, v-chef Kvinnoklin
Helene Kastemyr, div-chef Primärvård

Versionsnummer
2.0

Diarienummer

Rubella vid graviditet - förebyggande åtgärder

Bakgrund

Rubellainfektion under en graviditet leder under de första åtta graviditetsveckorna i hög utsträckning (>80%) till fosterskador. Hos fostret kan infektionen leda till grava hjärnskador, blindhet och dövhet.

1974 infördes vaccination mot rubella för flickor vid 12 års ålder och för nyförlösta mammor mottagliga för rubella. Eftersom det inte finns något specifikt rubellavaccin används kombinationsvaccin mot mässling, påssjuka och röda hund (MPR) vid rubellavaccination. Sedan 1982 erbjuds två doser MPR-vaccin till alla barn i Sverige.

Rubellavaccin bör inte ges under graviditet, eftersom vaccinvirus i sällsynta fall kan överföras till fostret. För att minimera risken rekommenderas att graviditet undviks under en månad efter vaccination. Om vaccination ändå sker oavsiktligt under pågående graviditet finns ingen anledning att avbryta graviditeten. Amning är tillåten och påverkas inte av vaccinationen.

Handläggning

Serologisk undersökning av rubella utförs på samma blodprov som tas vid inskrivning på barnmorskemottagningen för screening av HIV, syfilis och hepatit B. Om tidigare prov visar immunitet eller att totalt tre doser vaccin har givits, behöver inget nytt prov tas. Vid osäkerhet rekommenderas rubellaserologi.

Om två doser vaccin har givits är individen med stor sannolikhet immun mot rubella, även om serologiprovet är negativt eller visar låg aktivitet. Information bör ges om att immunitet sannolikt föreligger. En tredje dos erbjuds efter förlossningen som en extra säkerhetsåtgärd.

För hjälp med tolkning av serologi kontaktas i första hand MHV-läkare.

Aktuellt upphandlat vaccin beställs här: [Beställning av vaccin - Region Dalarna Plus](#).

Tolkning av serologi:

Negativ aktivitet (<10 IU/mL) tolkas som mottaglig för rubella: erbjud vaccin post partum upp till tre doser

- Vid negativ antikroppsaktivitet trots uppgift om tidigare (en eller två) vaccination(er) rekommenderas vaccination postpartum.
- Mer än tre vaccinationer bedöms inte meningsfullt.